

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K. 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopije štev. 3.



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptiju v nedeljo dne 1. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Naši pred Varšavo! — Velikanska bitka v Galiciji in na Poljskem doslej povsod za nas zmagovala. — Rusija pred polomom. — Druga velika bitka pri Gorici končana z našo zmago. — Skupne italijanske izgube doslej nad 180.000 mož. — Italijani bežijo iz Afrike. —

Uspehi Turkov.

Na severu še ni prišlo do odločitve. Ali nemški in naši kanoni so že naperjeni proti Varšavi in kakor vse kaže, bodo kmalu zapeli zvonovi, da je največja trdnjava Rusov proti zapadu v naši roki. Ruske armade že kažejo vse znake obupanja; na svojem begu pred zmagovalci požigajo vasi in uničujejo žetev. Železne ure odločitve prihaja. In čeprav še ne bode prinesla zaželenega miru, je vendar gotovo, da bode velevažnega pomena za vso nadaljnjo vojno.

Krasne uspehe smo dosegli na italijanski fronti. Pomislišti je, da imamo tam le maloštevilne čete zbrane. Ali od teh čet je vsak mož junak. Druga desetdnevna velikanska bitka na Goriškem je končala z našo zmago. Pri temu so izgubili Italijani 100.000 mrtvih in težko ranjenih. Prva bitka na Goriškem prinesla je laškim izdajalcem 80.000 mož izgube. Skupno so torej Italijani izgubili v teh par tednih vojne 180.000 mož. To je tako ogromna izguba, da jo bo "sosed" prav težko prebolel . . .

Tudi na ostalih bojiščih — kakor je razvidno iz uradnih poročil — je položaj vseskozi ugoden.

Eno leto vojne!

K.-B. Dunaj, 25. julija. Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Naše čete obhajajo, na obeh bojiščih uspešno boreče, obletnicu po onem usodelomnem dnevu, na katerem je potekel avstro-ogrski ultimatum na Srbijo. Celi svet sovražnikov vstal je proti centralnim državam in marsikatero težko nalogo se je stavilo našim armadam.

Danes pa leži — medtem ko držijo naši nasprotniki le ozke dele alzaške in vzhodno-gališke zemlje — roka Nemčije trdno na vsej Belgiji, ter na najbogatejših pokrajinih Francoske in na severnem vzhodu stojijo zvezne armade Avstro-Ogrske in Nemčije globoko v Rusko-Poljski, cev svojih topov proti največji utrdbi carske države

obrnjeno. Na južnem zaledu žrtvuje naš najnovejši sovražnik mnogo tisočev človeških življenj, brez da bi zamogel prebiti zid naših bojevnikov. Ob Dardanelah drži naš tretji zaveznik zvesto stražo. Zvezne armade bodejo v zvestem bratstvu orožja dobro pot, ki so jo zapričele, tudi do uspešnega konca hobile!

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 24. julija. Uradno se danes razglasja:

Rusko bojišče. Sovražnik iz praznil je včeraj vsled zmagovitih napadov, ki jih je izvršila zadnje dni armada nadvojvode Jozefa Ferdinanda, med Vislo in Bistrico v frontni oddaljenosti 40 kilometrov svoje postojanke in je šel 8 do 10 km severno v tam pripravljeno svojo postojanko nazaj. Njegovi poskusi, da bi se preje v istotako pripravljenih postojankah vstavil, so se izjalovili vsled našega kora. Število od nadvojvodove armade vjetih sovražnikov, ki se je zadnjič poročalo, naravnoma na 45 oficirjev in 11.500 mož.

Rusko bojišče. Sovražnik iz praznil je včeraj vsled zmagovitih napadov, ki jih je izvršila zadnje dni armada nadvojvode Jozefa Ferdinanda, med Vislo in Bistrico v frontni oddaljenosti 40 kilometrov svoje postojanke in je šel 8 do 10 km severno v tam pripravljeno svojo postojanko nazaj. Njegovi poskusi, da bi se preje v istotako pripravljenih postojankah vstavil, so se izjalovili vsled našega kora. Število od nadvojvodove armade vjetih sovražnikov, ki se je zadnjič poročalo, naravnoma na 45 oficirjev in 11.500 mož.

Severno Grubieszowa vsilile so nemške moći v sovražno postojanko.

Pri Sokalu ponovili so se brezuspešni napadi Rusov proti našim pozicijam. Na vzhodnem bregu Buga neposredno zapadno Iwangoroda poskusil je sovražnik nekaj brezuspešnih napadov na čete sedmograškega zobra.

Na ostalih delih fronte je položaj pri menjajoči ljtosti bojev nespremenjen.

Med Pilico in Bugom boreče se zvezne čete vjele so od 14. julija sem okoli 50.000 Rusov.

(Ako se zračuna vse uradne številke skupaj, potem so naše in nemške armade v zadnjih tednih vjele nad 120.000 Rusov, zaplenile 40 kanonov in velikanske množine streliva. Op. ur.)

Italijansko bojišče. Čeprav bitka na Goriškem tudi včeraj še ni končana, postaja polni neuspeh druzegas plosnega napada Italijanov vedno jasnejši.

Protiv goriškemu mostiču pričel je včeraj zvečer na visičino od Podgorje novi napad, katerega je že artiljerijski ogenj v kali zadišil. Protinapad naših čet vrgel je sovražnika popolnoma nazaj. Na severno-zapadnem robu

Zmage naših in nemških armad na Poljskem in v Galiciji. — Skupno nad 120.000 vjetih Rusov in 40 zaplenjenih kanonov.

(Avstrijsko uradno poročilo od sobote).

K.-B. Dunaj, 24. julija. Uradno se danes razglasja:

platôja Doberdo postali so italijanski napadi slabotnejši in redkejši; ponoči so popolnoma ponehali. Zopet napadalni poskusi ob fronti Polazzo-Vermegliano bili so lahko vstavljeni. Pri Selzu vsilil je sovražnik včeraj popoldne v en del naših jarkov ob robu platôja. Ponočni protinapad prinesel pa je zopet vse prejšnje postojanke v našo last in je vrgel sovražnika na celi črti nazaj. Današnji dan pričel je že mirnejše.

V pokrajini Krna smo zopet vse sovražnikove napade odbili. Pri temu se je zlasti infanterija nadvojvode Jožefa odlikovala.

Ob tirolski in koroški fronti je položaj nespremenjen.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Narew na celi fronti prekoračen. — 25 km od sredine Varšave. — Zopet 6000 Rusov vjetih.
(Nemško uradno poročilo od nedelje)

K.-B. Berlin, 25. julija. Iz Veličkega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Pri armadi generala pl. Belowa vršili so se boji z zadnjimi oddelki nasprotnika. Včeraj smo nadaljnih 6000 Rusov vjetli.

Pri napadih ob Jefia južno Kowna in v pokrajini Dembowo, 10 km severno-vzhodno Suwalkija, smo zavzeli ruske jarke.

Narew na celifronti od južno Ostrolenka do Pultuska prekoračen. Južno od Pultuska približujejo se naše čete Buga. Južno-zapadno te trdujave smo dosegli vključu budemu odporu sovražnika linijo Naselsk-Gzowo.

Zapadno Blonja smo več sovražnikovih postojank zavzeli; južno Varšave vzelisemo v naskoku kraje Ustanow, Lebiska in Jazgorzew. (Ti kraji ležijo 25 kilometrov južno od sredine Varšave! Op. ur.)

Vrhovno armadno poročilo.

Avtrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 26. julija. Uradno se danes opoldne razglaša:

Rusko bojišče. Južno Sokala zavzele so naše čete neko za naša mostičja na vzhodnem bregu Buga važno postojanko; pri temu je padlo 1100 vjetih in 2 strojni puški v naše roke. Severno-zapadno od Grubieszowa zavzele so nemške moći novo prostora.

Na ostalih delih fronte se ni zgodila spremembna položaja.

Italijansko bojišče. Včeraj vnel se je novo boj za rob platoja od Doberda. Po dnevnu in po noči napadali so Italijani ob

celi fronti neprenehoma z največjo ljustostjo. Tudi ta nova poraba moči in žrtev je bila brezuspela. Le mimogrede dosegel je sovražnik krajevne uspehe. Danes v jutrajnem mraku bile so prejšnje postojanke brez izjemem v lasti junashkih braniteljev.

Proti goriškemu mostičju ni poskusil sovražnik nobenega novega napada. Danes zjutraj pričel je zopet ogenj italijanske artilije-rije na Goriškem.

V pokrajini Krna bil je včeraj popoldne neki sovražni napad v ročni borbi in z metanjem kamenja odbit. Nazaj vrnilsi se Italijani imeli so v našem topovskem ognju močne i zgube.

Eden naših letalcev metal je bombe na Verono.

Na koroški in tirolski fronti se ničesar pomembnega zgodilo.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 26. julija (W.-B.). Iz Veličkega glavnega stana se danes poroča:

Vzhodno bojišče. Severno Njemena dosegal je armada generala pl. Belowa pokrajino od Poswola in Poniewitza. Kjer se je nasprotnik še vstavil, bil je vržen. Vjetli smo čez 1000 Rusov.

Ob Narew-fronti izsilile so naše čete tudi zgoraj Ostrolenka prehod. Spodaj potisnile so trdrovato se upirajočega nasprotnika počasi proti Bugu nazaj. Nekaj tisočev Rusov bilo je vjetih, čez 40 strelnih pušk zaplenjenih.

Proti severni in zapadni fronti trdnjavske skupine od Nowogeorgiëwska in Varšave prihajajo naše čete vedno bliže.

Jugovzhodno bojišče. Severno linije Wojlawice (južno Cholma) — Grubieszowa (ob Bugu) so nemške čete v bojih zadnjih dneh sovražnika nadalje proti severu nazaj potisnile. Včeraj smo vjetli 11 oficirjev, 1457 mož in zaplenili 11 strojnih pušk.

V ostalem je položaj zapadno Visle in pri zveznih armadah generalfeldmaršala pl. Mackensen nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avtrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 27. julija. Uradno se danes poroča:

Rusko bojišče. Odkar so vzele naše čete v naskoku Sokal, smo se borili jugo-vzhodno mesta za neko visokočino, ki je važna za obdr-

VIII.

Tvoje skale, Kras, so revne in gole,
le smeh imajo za sovražne navale,
Tvoja srca brez strahu
so kakor te skale!

Kdor kruh je sejal
na zemljo suho
in belo kakor mrtvaško rjuho,
kdor s krvavimi prsti v dolinice
je zbiral zemljo za vrteče,
kdor kraški burji v oko je zrl —
ta bode rad za svoj dom umrl!

Rod kraški, na steberih tvojega drevja
zgradil je sovrag Benetke svoje —
stoletno sovraščvo v uho mu zdaj poje:
Razsujmo Italijo izdajalsko!
Evviva la guerra — Benetke so tvoje!

IX.

(Melodija •Tam za turškim gričem•)
Tam za laškim gričem
tam je dost' fantičev,

žanje prehodov čez Bug. Včeraj vzel si naši hrabri regimenti v naskoku to pozicijo; pri temu so vjetli 20 oficirjev in 3000 mož ter zaplenili 5 strojnih pušk. Boji severno Grubieszowa se nadaljuje uspešno. Drugače je položaj na severem vzhodu nespremenjen.

Italijansko bojišče. Pod varstvom težkega artiljerijskega ogromnega ognja napadli so Italijani zopet z ojačenimi močmi plato Doberda. Naskok se je izjavil po velikanskimi izgubami. Po ljudi bližinskih bojih ostale so naše čete tudi na tem 9. dnevu bitke v polni lasti svojih starh bojnih postojank ob robu platoja. Na ostalih delih primorske fronte, potem v tirolskem in koroškem obmejnem kraju se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 27. julija (W.-B.). Iz Veličkega glavnega stana se danes poroča:

Zapadno bojišče. Slabiški francoški napadi z ročnimi granatami severno Souchezo v razstreljanju v pokrajini Le Ménile-Champagni bili so brezuspešni. V zapadnih Argonah zasedli smo nekaj sovražnih jarkov. Na obstrelijanje Thaucourta odgovorili smo zopet z artiljerijskim ognjem na Pont à Moussons. V Vogezah prišel je sovražnik včeraj zvečer v last naših najsprednejših jarkov na Lingekof (severno Müstra). Pri Roncu smo neki francoski, pri Paronne pa neki angleški letalni stroji prisili, da prideta dol. Letalce smo vjetli.

Vzhodno bojišče. Neki napad na Mitave bil je od nas zavrnjen. Med Posevolom južno Mitave in Njemenom sledim umikajočemu se nasprotniku. Rusi so poskušali včeraj naše čete Narew vsljene čete nazaj po tisnitvi z velikim enotnim napadom iz linije Zagoverovo vzhodno Rozana-Wiszok Seroča južno Pultuska. Ruska ofenziva pa se je popolnoma izjavil. Vjetli smo 3.319 Rusov in zaplenili 13 strojnih pušk. Vzhodno in južno-vzhodno ob Rozama silijo naše čete za vršenim sovražnikom. Ob Bugu (jugo-vzhodno od Pultuska) se še borimo trdrovatno. Pred Now-Georgièwom in Varšavo nobena spremembra.

Južno-vzhodno bojišče. Pred Iwan gorodom nič novega. Severno od Grubieszowa vrgli smo sovražnika iz večih vasi in vjetli 3.941 Rusov, med njimi 10 oficirjev. V ostalem je položaj pri nemških četah feldmaršala pl. Mackensen nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

k' se za nas vojskujejo,
k' se za nas vojskujejo,

Proti izdajalcem

proti Efijaltem

vsakdo rad v vojsko gre,

vsakdo rad v vojsko gre.

Strela vdari jasná
kde bi zemlja krasna
naša mila laška b'la,
naša mila laška b'la.

Adrija zdaj plava
naj bo raj krvava
predno nas konča Taljan,
predno nas konča Taljan.

Čaj, Radetzky z neba
zdaj tvoj rod prisega:
zmaga krasna al' pa smrt!
zmaga krasna al' pa smrt!

Italijani pri Gorici drugič premagani. — Skupne laške izgube nad 180.000 mož.
 (Avstrijsko uradno poročilo od srede.)

K.-B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglasja:

Rusko bojišče. Položaj je nespremenjen. Sovražnik je napravil med Vislo in Bugom vrsto ljudih ali brezuspešnih protinapadov. Zapadno Iwanogoroda zrušil se je sovražni napad v našem ognju.

Italijansko bojišče. Včeraj oslabeli so tudi proti platoju od Doberde naperjeni napadi Italijanov. Deloma pa so obrdžali hudi artiljerijski ogenj; v ostalem zbrali so se le še na posamezne slabotne napade, ki smo jih brez truda zavrnili. V bojih velike mere nastopil je torej odmor.

Kakor prva, končala je tudi mnogo ogromnejša druga bitka na Goriškem s popolnim neuspehom napadajočega sovražnika, ki je tokrat v okoli 30 kilometrov širokem prostoru med Monte Sabotino in obrežjem sedem korov z najmanje 17 infanterijskimi in mobil-miliškimi divizijami postavil ter za vsako ceno brez ozira na žrtve na ljudeh in materialu skušal prodreti. **Skupne izgube Italijanov je ceniti na 100.000 mož.** Šele zgodovina bode ocenila delo naših zmagovitih čet in njih voditeljev v tej obrambni bitki. Nerasrušeni in nerazrušljivi stojijo še vedno tam, kjer so sovražnika pred dvema mesecema pričakovali. To ne velja le od v dveh bitkah obdržanih postojank na Goriškem, marveč od vse naše za obrambo na južnem zpadu monarhije izbrane fronte.

Namestnik generalštavnega šefata:
 pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin 28. julija (W.-B.).

Med Mitavo in Memel smo včeraj še 1000 razpršenih Rusov vjeli.

Vzhodno in jugovzhodno Rozana nadaljuje se naš napad. Gawa rowo smo zavzeli. Severno Serocka, na obeh straneh Narewa in južno Nasielska nadaljevali so Rusi s svojimi protinapadi; izjavili so se popolnoma. Vjeli smo 2500 Rusov in zaplenili 7 strojnih pušk.

Pred Varšavo zavzeli smo zapadno od Blonja v naskoku kraj Pierunow.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspešno bombardiranje italijanske obale.

K.-B. Dunaj, 24. julija. Uradno se razglasja:

Dogodki na morju. Dne 23. t. m. zjutraj so naše križarke in ladje železnico ob italijanski vzhodni obali v dolgosti 160 kilometrov uspešno obstreljevale. Železniške postaje od Chienti, Campomarino, Fossacessia, Termoli in Ortona so močno poškodovane, one v San Benedetto in v Grottamere vsled streljanja požgane; 4 lokomotive in mnogo vagonov je bilo demoliranih, nekaj pa požganih. V Ortoni bil je vodni stolp sestreljen, pontonski kran poškodovan in neki tender za vlačenje potopljen. Dve fabriki v Ortoni in ena v San Vito bile so težko poškodovane. Vsi dimniki so porušeni. Železniški viadukt pri Termoli je demoliran, most čez Moro podrt in poleg tega neka vojašnica v San Benedetto sestreljena. Semafor v Termiti leži v razvalinah, tamošnji kabel je uničen. Sovražne pomorske bojne moči niso bile videti.

Poveljništvo mornarice.

Zopetni uspešni napad naše mornarice.

K.-B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglasja:

Dogodki na morju. Dne 27. julija zjutraj napravile so naše labke križarke in torpedni čolni uspešni napad na železniško progo od Ancone do Pesara in so obstreljevale štacijske naprave, skladišča, stražnice in železniške mostove na tem obrežju z dobrim uspehom. Več lokomotiv in mnogoštevilno vozovje bilo uničenih. V Fano je pričelo skladišče goretih in se je zgodila močna razstrelba. Obenem so naši pomorski letalni stroji uspešno z bombami obmetavali kolodvor, artiljerijsko vojašnico in druge vojaške objekte v Anconi, pri čemur je bilo mnogo škode napravljene. V nekem nafta-tanku nastal je še 30 milj vidni požar.

Naši parniki so brez izgube nazaj prisli. Sovražnih morskih bojnih moči ni bilo videti.

Mornarsko poveljništvo.

Težke izgube nasprotnikov pri Dardanelah.

K.-B. Berlin, 25. julija. W.-B. poroča iz Atene: Iz Salonika se poroča, da so naši nasprotniki pri svojih zadnjih napadih na Dardanele jako težke izgube imeli. Zlasti neka francoska divizija, ki je šla čez štiri linije min, imela je grozovite izgube. Ko je šla nazaj, pustila je večji del svojega moštva mrtvega ali ranjenega ležeščega.

Nadalje se poroča iz Salonika, da je bil angleški parnik za prevažanje čet od nekega podmorskega čolna v Srednjem morju potopljen.

Velikanske izgube Francozov. — Zmaga armade Below: 27.000 vjetih. — Zavzetje trdnjav Rozan in Pultusk. 41.000 vjetih med Vislo in Njemenom. — 50.000 vjetih pri armadi Mackensen. (Nemško uradno poročilo od sobote.)

K.-B. Berlin, 25. julija. (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri včeraj poročanih razstrelbah v Champagni imel je sovražnik velike izgube. V pokrajini Münstra so bili včeraj manjši boji. Po bojih zadnjih dñih obležalo je pred našo fronto okoli 2600 mrtvih Francozov.

Vzhodno bojišče. Armada generala Belowa je pri Szawle čez rusko 5. armado zmagala. Po 10 dnevih stalnega boja, marša in zasedovanja se je posrečilo nemškim četam, da so včeraj Ruse pri Rozalinu in Szadow ustavili, jih premagali in razkropili. Uspeh od začetka teh operacij, to je od 14. julija sem, znaša 27.000 vjetih, 25 kanonov, 40 strojnih pušk, čez 100 napolnjenih v preženih municipijskih vozov, mnogo bagaže in družega vojnega orožja.

Ob reki Narew zavzela je armada generala pl. Gallwitza trdnjavu Rozan in Pultusk v ljutem, nazadnjivim naskoku in je izsilila prehod čez reko na obeh krajih. Velike moči stojijo že na južnem bregu.

V bojih med Njemenom in Vislo smo od 14. julija sem vjeli 41.000 Rusov, 14 kanonov in 90 strojnih pušk. Koliko vojnega orožja se je pridobilo v Rozanu in Pultsku, se še ne da pregledati.

Pred Varšavo padlo je pri manjših bojih zadnjih dñih 1750 Rusov in 2 strojni puški v naše roke.

Serreno izliva Pilice dosegle so nemške čete Vislo.

Južno-vzhodno bojišče. Od izliva Pilice pa do Koziencice (severno zapadno Iwangoroda) bil je sovražnik čez Vislo nazaj potisnjen. Pred Iwangorodom prišle so naše čete bližje trdnjave.

Med Vislo in Bugom trajajo boji trdovratno naprej. Pri Sokalu smo odbili ruske napade.

Nemškim in avstro-ogrskim četam armade pl. Woysch in feldmaršala pl. Mackensen

padlo je v roke od 14. julija okoli 50.000 Rusov. Natančno število in velikost materialnega plena se še ne da pregledati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijanski poraz v severni Afriki.

Glasom nepristranskih poročil doživelji so Italijani v Tripolisu grozoviti poraz. Komaj so Italijani nam vojno napovedali, ko so v Afriki že pričeli nemiri. Barvasti vojaki Italije bili so v Italijo odpolani, kar je domače prebivalstvo smatralo za znak slabosti. Del teh barvastih vojakov ni hotel več vbogati; ko so oficirji s kaznijo grozili, so ti vojaki ednostavno v tabor sovražnika pobegnili. Ko je pričelo strelivo in provijant pojemanji, bila je moč italijanske kolonialne armade oslabljena; bila je prisiljena, da odide nazaj proti morju. To nazadovanje postalno je beg, kajti vstaši so obkobili Italijane od treh strani in so razbili njih fronto, tako, da se je moral en del na francosko ozemlje umakniti, medtem ko je drugi del doživel odločilni poraz. Italijani imeli so 3000 mrtvih, na nekem drugem kraju 2500 mrtvih; izgubili so 45 kanonov, 50 strojnih pušk in mnogo tisoč navadnih pušk. Pobegli barvasti vojaki so poleg tega 2 milijona lir v srebru seboj vzeli. Ves vojni plen so deloma vstaši porabili, deloma pa v Aziz Abebi javno prodali. Tamošnji laški konzul je proti temu ugovarjal, ali abessinska vlada se ni prav nič za ta protest zmenila.

"Secolo" poroča iz Tripolisa z dne 26. t. m., da so sovražni Arabci prišli že pred duri mesta Tripolis. Med Evropeji izbruhnila je panika; vse beži proti morju in iz Afrike. Italijansko časopisje danes že samo v obupanju priznava, da je Italija izgubila vso Libijo razven par mest ob morju.

To je prvi "dobiček", ki ga je dobila Italija iz svetovne vojne! Prav je!

Ruski poraz v Kavkazu.

K.-B. Konstantinopol, 26. julija. — Glasom dobrih zasebnih poročil iz Erzeruma so turške čete včeraj pred desnim turškim krihom nahajajočega se sovražnika iz njegovih zadnjih postojank pregnale in v beg spravile; Rusi so bežali pod velikimi izgubami in v nerdu. Čete so zavzele potem več jako važnih strategičnih točk. Sovražnik se umika v večih kolonah, zasledovan od turških čet. Po drugih poročilih se upa, da bodojo morali Rusi zdaj druge, še važnejše postojanke izprazniti.

Rusija kličejo zaveznike na pomoč.

Uradni ruski vojaški list "Ruski Invalid" opisuje prav resno vojaški položaj Rusije in kliče prav energično zaveznike na pomoč, kajti, piše list, sedanja glavna bitka na ruski bojni črti je tudi odločilna bitka cele svetovne vojske. Nemška strategija je spoznala prav dobro, da je Rusija sovražnik, katerega se mora smatrati za najresnejšega in katerega je treba pred vsem uničiti. Vojna podvetja na drugih bojnih črtah bodo nato našla sama od sebe svojo rešitev. V Petrogradu se v polni meri priznava resnost položaja. Dokler se še drži bojna črta ob Visli, kjer je položaj še precej ugoden, je še nekaj upanja. Bojna črta Nikolaoz-Bychawa, ki je sedaj hrbitišče te črete, klubuje uspešno napadom avstrijsko-nemških armad.

Posebni mir z Rusijo?

Pod naslovom "Anglija in Rusija" prinesla je te dni "Kölnische Zeitung" članek, v katerem pravi med dr.: Londonska pogodba, da ne sme nobeden bojujočih se naših nasprotnikov posebeni mir skleniti, je veliki lim, ki so ga namazali Angleži in na katerega so njih zavezanci zlezli. Pogodba je bila sklenjena pod samo ob sebi umljivim pričakovanjem, da boda vsaka stranka vse storila, kar leži v njenih močeh. Angleži pa niso storili, ne tega, kar bi zamogli, pa tudi ne tega, kar bi imeli in morali storiti. Ako niso svoje zavezance vedoma nalagali, so gotovo sami sebe osleparili. Naj bode karkoli

hoče, — Londončani v resnici londonske pogodbe niso držali in vprašanje je le, koliko časa se bodejo njih prijatelji te pogodbe držali. Rusi so mnogo bolj neodvisni od Angležev. Ako nočejo od Angležev prelomljene pogodbe držati, jim ti ničesar ne morejo. Carska zunanja politika je kazala vedno zdrav egoizem dokler se ni pogajala z svojim starim nasprotnikom v Aziji. V ruskem interesu je želeti, da bode ta egoizem močnejši nego od sovraštva proti nemštvu zaslepljena vojna stranka. Svede do slej še ni nobenih znakov, da bi se Rusi hoteli za ta sklep potegniti.

Nemčija za drugo zimsko vojno pripravljena.

K.-B. Berlin, 25. julija. Nemška uprava armade naznana, da je potreboščina na gorki obleki za eventualno drugo zimsko vojno že zdaj bogato pokrita.

(Sredi poletja so nemške armade torej že zopet dovolj oblecene, da zamorejo poskusiti drugo zimsko vojno, ako bi nasprotniki to želeli. Da Nemcem za tako vojno tudi ne primanjkuje potrebnega železnega poguma, pač ni treba posebno povdarijati! Op. ur.).

Veliki nemiri v celi Indiji.

K.-B. Amsterdam, 28. julija. Tu došli amerikanski listi prinašajo sledeča poročila iz Manile: Osobje parnika "Alicante", ki je dotaknil med potjo Aden, Colombo, Ceylon in Singapore, poroča o resnih nemirih po vsej Indiji. V Colombi se je vršilo več vstaj. Vstaški domaćini so bili od angleških čet strogo kaznovani. Ko je bilo več Angležev umorjenih, oznanili so vojno pravo. Evropejci so bili oboroženi; pripravlja se odpolati bele ženske in otroke v Avstralijo ali v njih domovino. V Singapore so morali vsi angleški podaniki med 20 in 30 letom pod orožje. Tudi med domaćim prebivalstvom na severu Bornea vlada nemir. (Zdaj gre torej Angležem za vrat! Indija je najbogatejša kolonija. Op. ur.).

Bolni napljenični Sanatorij Aflenz Hofacker (830) Slajersko Prospekt.

Bilanca prvega vojnega leta.

Pretekli pondeljek, oziroma pretekelo nedeljo je bilo eno leto, odkar je ta grozovita svetovna vojna pričela. Bilanca tega leta kaže, da so zmagole zvezne armade Galicijo razvene in desetinke nazaj pridobiti; od Nemcov in nas zasedeno rusko ozemlje pa je večje nego avstrijske ondete dežele. Centralne države (Nemčija in Avstro-Ogrska), ki se morejo boriti proti velikanski premoći, odvezle so združenim sovražnikom z 141.000 km v državnih kilometrov ozemlja. Francozi pridobili so v Elsassu okoli 1000 kv. km. Nasproti temu pa držijo Nemci v Belgiji 28.300 kv. km, tako da je le še 700 kv. km od Nemcov nezasedenih. Na Francoskem je 25.000 kv. km v nemški roki. Torej so zasedli Nemci v Belgiji in na Francoskem več kot 53.000 kv. km sovražne dežele. Proti temu je od Italijanov zasedeno ozemlje izredno malo.

Kar se tiče ruske milijonske armade, so ji naše in nemške čete tako grozovite izgube na vjetih, mrtvih in ranjenih prizadele, da je — ako se še doma na bolezni umrle zraven računa — ruska armada najmanje 3 milijona ljudi izgubila. Italijanska izguba se računa že zdaj na 100.000 mož, izgube Francozov in Angležev na 2 milijona mož. To so za naše sovražnike grozovite številke!

Prav zanimive so tudi izgube sovražnikov na morju. Anglija je izgubila: 9 linijskih ladij, 7 pancerških križark, 5 zavarovanih križark, 1 kanonski čoln, najmanje 6 razruševalcev torpednih čolnov, 1 torpedni čoln, 10 podmorskih čolnov, 1 kanonski čoln za iskanje min, 1 parnik za iskanje min, 1 šolsko ladjo, 5 pomoznih križark, 1 bolnišno ladjo. Francoska vojna mornarica je izgubila: 2 linijski ladji, 2 pancerški križarki, 1 kanonski čoln, 2 razruševalca torpednih čolnov, 6 torpednih čolnov, 2

podmorska čolna, 1 iskalca min. Rusi so izgubili: 1 linijsko ladjo, 1 pancerško križarko, 1 zavarovan križarko, 1 razruševalca torpednih čolnov, 1 kanonski čoln, 1 čoln za mine. Italija je izgubila: 2 pancerški križarki, 1 podmorski čoln, 2 torpedna čolna, 1 vojni letalni stroj. — Nasproti temu so pomorske izgube Nemčije in naše monarhije prav male, čeprav se borita te dve državi proti celemu svetu sovražnikov. Nemčija je izgubila: 6 pancerških križark, 7 zavarovanih križark, 2 kanonska čolna, 5 torpednih čolnov, 4 podmorske čolne, 1 čoln za mine. Avstro-Ogrska pa je izgubila samo dve stari križarki.

Število vjetnih sovražnikov, ki se nahajajo na Nemškem, računa se na 1.600.000 mož. Važno vprašanje je, koliko ti vjetniki vsak dan stanejo? Pri sedanjih vojnih cenah računa se lahko najmanje 50 pfenigov na glavo in dan. To bi bilo vsak dan 800.000 markov (približno 1.200.000 kron). K temu pa pridejo še troški za pohištvo jenških taborov, za razsvetljavo, dobavo raznega materijala, za sanitetno preskrbbo itd. In pri temu raste število teh vojnih vjetnikov z vsakim dnevom! — Zanimiv je tudi slediči računski eksemplar: Ako bi se postavilo vse te vojne vjetnike v fronto in bi potreboval vsak posameznik le 60 centimetrov prostora, potem bi zavzeli vsi na Nemškem se nahajajoči vjetniki fronto v oddaljenosti 960 kilometrov. — K temu bi bilo pa še prišteti vse sovražne vjetnike, ki se nahajajo v Avstriji!

Bilanca prvega vojnega leta je torej za nas in naše zveste nemške zaveznike izredno razveljavna. Pokazali smo celemu svetu, da naši domaćini so bili od angleških čet strogo kaznovani. Ko je bilo več Angležev umorjenih, oznanili so vojno pravo. Evropejci so bili oboroženi; pripravlja se odpolati bele ženske in otroke v Avstralijo ali v njih domovino. V Singapore so morali vsi angleški podaniki med 20 in 30 letom pod orožje. Tudi med domaćim prebivalstvom na severu Bornea vlada nemir. (Zdaj gre torej Angležem za vrat! Indija je najbogatejša kolonija. Op. ur.).

Znameniti Rusi o Nemcih.

Koncem maja imel je znameniti ruski pisatelj Maksim Gorkij v Moskvi predavanje, v katerem je m. dr. dejal:

"Vojna odkriva dušo ljudstva, kaže moč in slabost države. Narodi si pridružijo v kravji borbi visokega medsebojnega spoštovanja; brez spoštovanja pred nasprotnikom, brez priznanja njenih moralnih čednosti bila bi vojna brez smoterni umor. Čim bolj cenimo sovražnika, tem bolj se boderemo trudili, da mu postanemo edinaki. Nemčijo moramo spoštovati. Vidimo nemško ljudstvo z mirnim srcem iti v najgrozitejšo vseh vojen; nevajene roke primejo prostovoljno za orožje, vzamejo veselo težave vojaškega življenja na se, ne zato, ker je to zapovedano, ne, ker vsak Nemec potrebuje čuti, da sliši njegova rdeča, topla kri domovini in da mora teči za nemško misel."

Kaj je nemška misel? Nemčija je jasna dežela, solnce zamore v vsak kot sijati in nikjer ne najde smeti. Nemec je žejen znanja, zahteva svoje šole, zahteva jasnosti. Nemške šole so vrtovi nemške misli in Nemčija ima devetkrat toliko šol kakor Rusija. Znanost je vsakemu dostopna, vsakemu, kdor se hoče učiti; in vsi se hočejo učiti; zato preseva vse nemška misel. Varujmo se, boriti se proti Nemcem le zaradi tega, ker je pridnejši, zmožnejši. Učimo se od tega sovražnika poiskati vire njegove domovinske ljubezni.

Nemec bil je prvo bitko dolgo pred začetkom vojne z duševnim orojjem. Zavzel je vse svet na mirni način. In sedanja vojna je le protest proti mirnemu zavzetju. Nemška znanost vlada na naših (ruskih) visokih šolah, nemški kapital zgradil je naše strojnice, nemška industrija zgradila je naše stroje, imeli smo nemško elektriko, nemški trgovci so regulirali rusko trgovino. Nemec pozna ruski duh bolje nego Rusi in pelje boj proti slabostim. Vprašajte nemško šolsko deco za Tolstoja, Dostoevskoga, Puškinsa in Gogola, — znala vam bodo odgovoriti. Vprašajte Ruse za njih pisatelje in mislece; večinoma bodejo molčali. Nemčija za svoje mislece nima Sibirije. Zato se je zamogel nemški duh razviti v velikost, ki vse obseže. Ako hočemo Nemčijo premagati, mora biti za nas lastna vrgoja. Naši misleci morajo Nemce nadkriljevati, naš kapital mora na Nemškem biti, naša industrija mora nemški trg obvladati, naši trgovci

nemško trgovstvo urediti in naši uradniki morajo biti poštnejši, za resnico navdušenejši nego nemški uradniki; potem boderemo Nemčijo pramagali!"

Vojna jedila.

Na slanini pražen krompir. Povojena slanina nareže v kocke, razbeli, da je prozorna in se puši v nji peči olupljen, kuhan, listnato (tanko) narezani krompir. Predno se da na mizo, se lahko na njega nalije 1 do raztepeli jajci in pusti da se strdi.

Juha iz riževega zdroba. Skuhu se nudi mnogo zelenjave in se polje s to vodo na temi moki prežgano čebulo. V tem se skusa koruzni zdrob in osoli.

Vkuhan domač zajec s fridati iz riževe moke. Vkuhan domač zajec pripravljen kakor vkuhan teletina. V fridate iz riževe moke se raztepi osminko litra mleka, celo jajce, osminko litra riževe moke, sol in se izpečo iz tega frida, ki se jih potem narezajo kakov nudeljne.

Ponarejeni riževe juha. Riževe zdrob se z mastjo rjavajo opravi, se polje s korenjevo juho in se v njo raztepi eno jajce, predno se privapi.

Krompir s karfijolom. Pol kile krompirja in 2 srednjaveliki karfijolovi roži se mehko skuhate. V posodo za kipnik se dene listnato narezani krompir, ena plast drobno narezana karfijola, košček surovega masla, ter zopet krompir itd. Najvišja plast je krompir. Črez vse to se polje en četrt litra kisle smetane in se to speče v pečnici. Lahko se tudi da na karfijol fino zrezano povojeno meso.

Guljazevi omaki s koruznim in nudeljnim. H guljazevi omaki se prežge čebula in masti, se pridene paprika, sol, 6 do 10 dek surovega, fino rezane mesa, dva surove fino rezane krompirja, se pusti to dobro opariti, se to polje z vodo in se to prečedi (pasira), predno se privapi. H koruzni nudeljnost se skuhu četrt litra koruzne moke, na to se to testo dobro premesi ter se pri tem prida nekoliko koruzne moke, nato se dobro razvalja in se pusti, da se posuši, se razreže v široke nudeljne, ki se kuhajo v slani vodi 5 minut. Te se prečedi in se jih nato v slani vodi in v čebuli praži.

Sirovi praženi žagači. Četrt kile zribane skute se primeša z 2 jajčja rumenjaka, osminko litra kisle smetane, sol, 8 dek poljubne moke (zmesane moke, jemčene moke, krompirjeve moke ali koruzne moke) in sneg iz dveh jajčnih beljakov. V ponvi se mast razbeli, se nalije na njo testo, se pusti dobro opeči in se ga nato razreže.

Kapusova juha. Kakor rezanci rezani, oprani kapus se praži na masti, čebuli in petržilji s soljo in kumino, se potrosi z moko in še zalje s krompirjevo vodo.

Koruzni cmoki s sirom. Četrt litra kislesne moke se skuhu v pol litra kropa in se kratko časa pari. Nato se vtakne žlica v vrelo surove maslo in se z njo narezane cmoke, ki se jih naloži v zagretlo skledo. Nato se jih posuši s parmezonom in zabeli s vrelim surovim maslom.

Juh s štrukeljci. Četrt litra moke za kuhno se nasuje na krožnik, se napravi v njo jamo, se v tej 1 jajčji rumenjak, nekoliko soli in moke zmesi v majhne drobtine. Eden del štrukeljev se praži na masti, se posmeša z drugo polovico in se polje v zdrob v pol litra kropa.

Novo okisano zelje. Zelje se nariblje, osoli, s kumino posušje in z jesihom poškropi. Nato se dobro pokrije in pusti eno uro stati, nato se ga z mastjo pari, posušje z moko in zaliže z vodo.

Črešnjeva pogacha. 20 dek surovega masla, se kakor puni drobno stepe, se mu primeša 6 jajčnih rumenjakov, 30 del sladkorja s citronovim duhom. Končno se raztepi zeleni 20 dek koruzne moke in 6 v sneg raztepeli jajčnih beljakov. To maso se dene v posodo, ki je namazana s surovim maslom ter se postavi v pečnico. Ko je masa na pol pečena, se naloži na njo zgoraj na gosto črešnje in se jo speče popolnoma.

Jetras sirom. 30 dek surovega svinjskega mesa, 30 dek telečijih jeter, nekoliko v mleku namočenega zmečkanega kruha se spusti dvakrat skozi mesni stroj, nato se primeša finozrezane čebule, sol, dišav. 10 dek v kocke narezane, stekleno razgreti povojeno slanino, 2 celi jajci, 2 žlici kisle smetane, vse to se zmeša ter napolni v posodo za praženje, se skoro eno uro kuha v pari in se dene v drugo posodo na za mizo.

Korenjeva juha. Očiščeno korenje v masti, petržilji in s čebulami se praži v nekoliko vode, potrosi z moko, zaliže s korenjevim kropom, osoli in pusti za-

Parmezane omelete iz krompirjeve moke. 4 rumenjaki, 5 žlic mleka, 4 beljaki raztepeli v sneg, 7 dek krompirjeve moke, 7 dek naribanega parmezansira, to se zmeša in omelete spečijo.